

פ' תרומה

(1) שמות פרק כה

(יד) וְהִבֵּאתָ אֶת הַבָּדִים בְּטַבְעֹת עַל צִלְעֹת הָאָרֶן לְשֵׂאת אֶת הָאָרֶן בָּהֶם:
(טו) בְּטַבְעֹת הָאָרֶן יִהְיוּ הַבָּדִים לֹא יִסְרוּ מִמֶּנּוּ:

(2) רש"י על שמות פרק כה פסוק טו

לא יסרו ממנו - לעולם:

(3) שמות פרק כה

(לב) וְהָיָה פִי רֵאשֵׁוֹ בְּתוֹכוֹ שֶׁפֶה יִהְיֶה לְפָיו סָבִיב מֵעֲשֵׂה אֲרָג כְּפִי תִּקְרָא יִהְיֶה לוֹ לֹא יִקְרָע:

(4) רש"י על שמות פרק כה פסוק לב

לא יקרע - כדי שלא יקרע והקורעו עובר בלאו שזה ממנין לאוין שבתורה וכן ולא יזח החשן וכן לא יסורו ממנו הנאמר בבדי הארון:

(5) מזרחי על שמות פרק כה פסוק טו

לא יסורו ממנו לעולם. דאם לא כן הא כתיב לעיל מיניה "בטבעות הארון יהיו הבדים".

(6) תלמוד בבלי מסכת יומא עב.

רבי יוסי ברבי חנינא רמי כתיב בטבעת הארון יהיו הבדים לא יסרו ממנו וכתוב (והובא את בדיו בטבעת) [הגהות הב"ח: והבאת את הבדים בטבעות] הא כיצד? מתפרקין ואין נשמטין

(7) רש"י שם

כתב לא יסורו - אלמא אין זזין מהן וכתוב (שמות כה) והבאת אלמא הולכים ובאים בתוכן: מתפרקין ואינן נשמטים - בראשיהם היו עבים והכניס ראשן אחד בדוחק בטבעת ובאמצען היו דקין הלכך לא היו נדחקין בטבעות אלא מתפרקין והולכין לכאן ולכאן אבל אינן נשמטין לצאת מהן לפי שהן עבים בראשיהן:

(8) רב שר הירש על שמות פרק כה פסוק טו

In Yoma 72a, attention is drawn to the apparent contradiction . . . and the explanation is given as lying in the construction of the poles. i.e. they can be forcibly taken out, but do not slip out by themselves. They were, as Rashi explains, thicker at the ends than in the middle. The prohibition לא יסורו and המסיר בדי ארון לוקה ממנו and the bearers *should* never be lacking, but they *can* be lacking, *can* be forcibly wrenched away from the Ark. But the Ark itself remains uninjured in that case, and waits – for new bearers!

(9) במדבר פרק ד

(ד) זֹאת עֲבֹדַת בְּנֵי קֹהֵת בְּאֹהֶל מוֹעֵד קֹדֶשׁ הַקִּדְשִׁים:
(ה) וְכֹא אֶהְרֹן וּבְנָיו בְּנֹסְעֵי הַמַּחֲנֶה וְהוֹרְדוּ אֶת פְּרֹכֶת הַמִּסָּךְ וְכִסּוּ בָהּ אֶת אֶרֶץ הָעֵדֻת:
(ו) וְנִתְּנוּ עֲלֵיו כְּסוּי עוֹר תַּחֲשׁוּ וּפְרָשׁוּ בְּגֵד כְּלִיל תְּכֵלֶת מְלֻמְעָלָה וְשִׂמוּ בְּדָיו:

(10) רמב"ן על במדבר פרק ד פסוק ו

וטעם ושמו בדיו, על כתפות הכהנים והנכון כי "ושמו" שיתקנו אותם להיות יוצאים לשאת אותו בהם, כי היו הטבעות רחבים ויארכו הבדים בהם כרצונם ובלבד שלא יסורו ממנו:

(11) חזקוני על במדבר פרק ד פסוק ו

ושמו בדיו - ומה שנאמר לא יסורו ממנו, ארבעה בדים היו שנים קבועים בו ועליהם נאמר לא יסורו ממנו ועל השנים אחרים הוא אומר ושמו את בדיו, ד"א לא היו שם רק שני בדים אך שני חריצים היו בבדים ונותנים הטבעות בחריצים שלא יפול הארון על ההולך ראשון ברדתו ועל ההולך האחרון בעלותו. ד"א ושמו בדיו על כתפות הנושאים.

(12) חזקוני על שמות פרק כה פסוק טו

כאן ובפרשת ותכל משמע שמה שם את הבדים בארון, ובפרשת במדבר כתיב ובא אהרן ובניו ושמו בדיו אלמא משמע שהוסרו, אלא י"ל שאף ע"פ ששם אותם משה רצה הקב"ה שישמו ע"י כהנים, כדכתיב ושמו את בדיו, ומאותה שעה ואילך לא יסורו ממנו. מחמת קדושתו לא רצה הקב"ה שימשו בו להסיר הבדים ולהכניסם בטבעות.

13) ולפי הפשט הבדים עומדים בדוחק בטבעות שכשיהיו נושאים את הארון ויעלו הרים וירדו בקעות לא ירד הארון על כתפי נושאי, או שמא שני חריצין בכל אחד מן הבדים והטבעות נתונים בהם.

14) תוספות יומא עב. ד"ה כתיב

ורבינו יעקב מאורליינ"ש מתרץ זה דושמו בדיו על כתפי הנושאים קאמר להוליכן ולבי מהסס שהרי בני קהת לא היו שם עדיין עד לאחר שהיו מכניסין כל הכלים לנרתק שלהם כדכתי' ולא יבואו לראות כבלע את הקדש וגו' (שם) ויותר היה נראה לפרש דהאי ושמו בדיו היינו שמושכין הבדים לצד חוץ להיות נראין בולטין בפרוכת כמין שני דדי אשה

15) משך חכמה על שמות פרק כה פסוק טו

הנה נודע שיטת רמב"ם (ה' תמידין ומוספים ג-י) דצריך להדליק הנרות גם ביום שזהו בכלל הנרות לדידיה, ושיטתו מושכלת, דכמו שאמרו ז"ל (מנחות פו:) וכי לאורה הוא צריך כו' ולהראות כי הוא אין צריך להאיר רק שזה חוק דתי הוצרך להדליק גם ביום, כמו שההדלקה ביום אינו להאיר כן ההדלקה בלילה שלשניהם ענין אחד,

16) כן הארון שהוא נושא את נושאי (סוטה דף ל"ה) ואין הבדים לשאת אותו שהוא נושא את עצמו כי הוא משכן כבוד הנושא העולמים, לכן צוה כי הבדים בל יסורו ממנו להורות כמו שאין ענין להבדים בעת היותו מונח באוהל מועד ככה בשעה שנושאים אותו על הכתף אין זה ענין הנצרך להכבוד הנשוא כביכול, לכן לא יסורו הבדים ממנו תמיד כמו שהנרות בהיכל דולקים תמיד ודו"ק.

17) רב ש ר הירש על שמות פרק כה פסוק טו

The בדים, the means of carrying the Ark, symbolically represent the command and the mission to carry the Ark and its contents, if it becomes necessary, away from the precincts of its present position. The command that these means of transport never be lacking is to emphasise in our minds the fact that from the very beginning it must be made clear that this Torah and its transmission is in no way bound or confined to the place or existence at any time of the Temple and Sanctuary.

18) This meaning of the constant presence of the בדים, as proof of the independence of the Torah at any place, receives further emphasis when it is contrasted to the other appurtenances of the Sanctuary, especially to the Table and Menora, both of which had to be supplied with בדים, but the poles did *not* have to be permanently in place, but only inserted when actually to be used. The thought immediately jumps to one's mind: Israel's Table and Israel's Menora – its material life in its full completeness, and its spiritual and intellectual life in complete clarity and brightness – are bound to the soil of the Holy Land. Israel's Torah is *not*